

KARA TOPRAK

Dost dost diye nicesine sarıldım.
Benim sadık yârim kara topraktır.
Beyhude dolandım, boşa yoruldum.
Benim sadık yârim kara topraktır.

(...)

Koyun verdi, kuzu verdi, süt verdi.
Yemek verdi, ekmek verdi, et verdi.
Kazma ile döğmeyince kıt verdi.
Benim sadık yârim kara topraktır.

Âdem'den bu deme neslim getirdi.
Bana türlü türlü meyve yedirdi.
Her gün beni tepesinde götürdü.
Benim sadık yârim kara topraktır.

(...)

İşkence yaptıkça bana gülerdi.
Bunda yalan yoktur herkes de gördü.
Bir çekirdek verdim, dört bostan verdi.
Benim sadık yârim kara topraktır.

(...)

Âşık Veysel Şatıroğlu, Dostlar Beni Hatırlasın, s. 128

1) Âşık Veysel toprağı neden sadık yâr olarak adlandırılmaktadır?

- A) Çünkü, hiç bir zaman insana ihanet etmez.
- B) Çünkü, bakarsan dağ bakmazsan bağ olur.
- C) Çünkü, ticaret önemli bir ekonomik faaliyettir.
- D) Çünkü, hayvancılık toprak üzerinde yapılır.

Toprak, üretimin en önemli aracı, devlet ise üretimi kontrol eden, yöneten bir yapıdır. Hiç şüphesiz ki devletlerin güç aldığı unsurlardan biri de toprak olmuştur. Devletler bu gücü korumak için ellerinden geleni yapmışlardır. Örneğin, Anadolu'da yaşayan ilk medeniyetlerden biri olan Urartular, su kanalları yaparak toprağı sulamışlar ve böylece üretimi artırmayı hedeflemişlerdir. Anadolu'da yaşamış birçok medeniyet gibi Hititlerin ekonomik faaliyetleri de büyük oranda tarıma dayalı olmuştur. Hititler, tarım ürünlerini saray ve tapınak ambarlarında saklayarak gıda stoku yapmışlardır.

2) Yukarıdaki bilgilerden yola çıkarak hangisine ulaşamaz?

- A) Eskiden bugüne devletlerin gücünü aldığı kaynaklardan biride toprak olmuştur.
- B) Urartular, sulama kanalları yaparak toprağı sulamış böylece verimi artırmayı düşünmüşlerdir.
- C) Hititler her türlü tehlikeye karşı ambarlarda gıda stoku yapmışlardır.
- D) Mısır medeniyeti ile Hititler arasındaki savaşlara en güzel örnek Kadeş savaşıdır.

Tarıma dayalı ekonomik faaliyetlerin artması ile birlikte yeni sorunlar ortaya çıkmaya başladı. Tarla sınırı, sulama hakları, ürünlere verilen zarar gibi sorunların devletler tarafından çözülmesi gerekiyordu. Bunun için aşağıdaki gibi kanunların çıkması çok uzun sürmedi.

Eğer bir kişi işlemek üzere bir tarlayı teslim alır ve o tarladan hiçbir mahsul elde edemezse bu onun tarlada çalışmadığını ispatlar ve bu kişi, komşusunun yetiştirdiği kadar tahıl tarla sahibine teslim etmelidir.

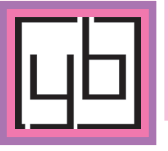
(Babil Hükümdarı)

Hımm kısasa kısas deniyordu sanki..

3) Sevimli kedicik Badem düşünmeye başladı bile şimdi sıra sizde bilgilerden yola çıkarak hangisine ulaşılabilir?

- A) Urgakina Kanunları
- B) Hammurabi Kanunları
- C) Midas Kanunları
- D) Friglerin Kanunları

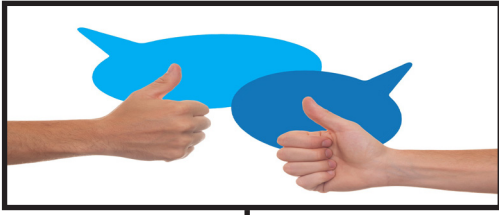

Büyük Hun Devleti'nin komşusu olan Tunguzlar, bu devletin hükümdarı Mete'den bazı isteklerde bulundular. Mete bu istekleri yerine getirdi. Mete'nin gittikçe kuvvetlendiğini gören Tunguzlar ondan sınırdaki çorak ve işe yaramaz bir küçük toprak parçasını istediler. Mete, bu istek karşısında "Toprak devletin malıdır. Devleti başkasına kim verebilir?" demiştir.

4) Buna göre hangisi söylenebilir?

- A) Toprak demek devlet demektir.
- B) Toprak demek tarım demektir.
- C) Toprak demek hayvancılık demektir.
- D) Toprak demek ben demektir.

Serf - Senyör bey bonjour. Ailemle senin güvenli topraklarında yaşamak istiyorum.

Senyör - Olur ama bir şartım var.

Serf - Nedir?

Senyör - Benim belirlediğim dönemlerde topraklarımda hizmetimde çalışacaksın. Bende senin güvenliğini ve ihtiyaçlarını karşılayacağım.

Serf - Anlaştık.

5) Yukarıdaki diyalog Ortaçağ Avrupa'sında senyör ve serf arasında geçmiştir. Bu döneme hangi isim verilmiştir?

- A) Hayat Senyöre güzel
- B) Feodalite (Derebeylik)
- C) Erken Ortaçağ
- D) Geç Ortaçağ

Büyük Selçuklularda toprak, geneli itibarıyla devlete aitti yani mirî arazi idi. Şu veya bu hizmet dolayısıyla asker veya sivil bir kişiye belirli bir toprak parçası verildiyse bu toprağı işleyenler vergilerini ona verirlerdi. Buna ikta sistemi denirdi. İkta sistemiyle, bir yandan kalabalık orduların ihtiyaçları devlete yük olmadan temin ediliyor, öte taraftan da ikta sahibinin gelirini artırma çalışmalarının bir sonucu olarak memleket imar ediliyor, bu arada üretim de artıyordu.

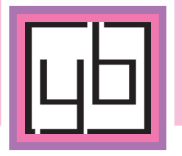
6) İkta sisteminin Osmanlıdaki biçimine hangi isim verilmiştir?

- A) Tımar Sistemi
- B) İltizam Sistemi
- C) Millet Sistemi
- D) Malikâne Sistemi

Osmanlı'da Tanzimat Fermanı ile özel mülkiyet kavramı yaygınlaştı. Cumhuriyet Dönemi'nde de özel mülkiyet esası devam ettirildi. Vatandaş kendisine ait olan toprağı ekip biçiyor; üretim yapıyor, ülke ekonomisine katkı sağlıyordu. Osmanlı Devleti'nde olduğu gibi Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında da ekonomi büyük ölçüde tarıma dayanıyordu. Daha sonraki yıllarda sanayileşmeye ağırlık verilmeye başlanmıştı. Ancak yine de tarım önemli bir ekonomik faaliyet olarak varlığını devam ettirmekteydi. Sanayileşme ise yine tarıma bağlı olarak gelişmekteydi. Uşak'ta 1926'da kurulan şeker fabrikası bunun ilk örneklerindendir.

7) Yukarıdaki bilgilere bakarak hangisine ulaşmak doğru olmayacaktır?

- A) Osmanlıda toprağın sahibi devletti. Tanzimat Fermanı ile özel mülkiyet kavramı gelişti.
- B) Hem Osmanlıda hem Cumhuriyetin ilk yıllarında ekonomi tarıma dayalıydı.
- C) Cumhuriyet kuruluktan sonraki yıllarda tarım ön plana alındı. Yatırımlar bu ölçüde planlandı.
- D) Cumhuriyet döneminde açılan Uşak şeker fabrikası tarıma dayalı sanayileşmeye örnektir.

Ziraat Bankası

8) Ülkemiz için oldukça önemli bir yere sahip olan tarım sektöründe, vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamak, üretimi ve gelirini artırmak için faaliyet gösteren birçok kurum ve kuruluş vardır. Bunların başında hangi kurum gelmektedir?

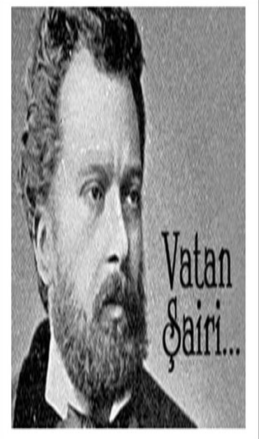
- A) Devlet Su İşleri (DSİ)
- B) T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
- C) Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO)
- D) Ziraat Bankası

9) Toprak Ana konusunda öğrendiklerimizden yola çıkarak yukarıdakilerden kaç tanesi toprakla ilgili kavramlara örnektir diyebiliriz?

- A) 3
- B) 4
- C) 5
- D) 6

Devlet savaş ilan etmiş. Düşman, sınır boylarımıza gelmiş, vatan toprağını çiğnemeye hazırlanıyor. Vatan toprağı tehlikede olsun da ben evimde rahat dölşegimde yatayım. Nasıl olur? Vatan toprağı tehlikededir. Beni yüce kudret sahibi yarattı. Vatanım büyüttü. Ben açtım, karnımı vatan doyurdu. Üzerimde hiçbir giysi yoktu, vatan sayesinde giyindim. Bedenim vatan toprağından, nefesim vatan havasından. Bir defa düşün. Vatanımız sayesinde herkesin hakkı, hukuku ve hayatı korunuyor.

10) Buna göre hangi ifade en genel yargı olabilir?

- A) Toprak demek nefes demektir.
- B) Toprak demek hak, hukuk demektir.
- C) Toprak demek vatan demektir.
- D) Toprak demek üzerimdeki giysi demektir.

**7.Sınıf Sosyal Bilgiler 5.Ünite
Toprak Ana
Deneme Sınavı
CEVAP ANAHTARI**

1-A

6-A

2-D

7-C

3-B

8-B

4-A

9-D

5-B

10-C

Her türlü paylaşıma açıktır. Ticari amaçlı kullanılamaz. ©

Bu deneme sınavının hazırlanılmasında M.E.B. ders kitaplarındaki bilgilerden faydalanılmıştır.